

From: Eli Stavi [mailto:elistavi@gmail.com]
Sent: Monday, March 28, 2011 8:08 AM
To: taharutiut
Subject: Fwd: לכבוד הוועדה להגברת התחרותיות במשק

*** Pmo security detected hostile content in this email and removed it. ***
_____1.doc Summary metadata stripped
\\מאמרים התומכים ביומם הרפורמה.doc Summary metadata stripped
\\תוכנית רפורמה מוצעת למשרד הרווחה.doc Summary metadata stripped
\\נייר מכתבים פורום מזון.doc Summary metadata stripped

לחברי הוועדה שלום רב.

מצורפים למכתבי קבצים של מאמרים ומחקרים, המתארים את משמעות הכשל שנוצר בענף המזון והמכולת בישראל. ופעילויות, יוזמות ודיונים, שנעשו כבר עד כה, כנסיון להשגת הפתרון לכשל.

אודה לכם באם תואילו לאשר קבלת מייל זה.

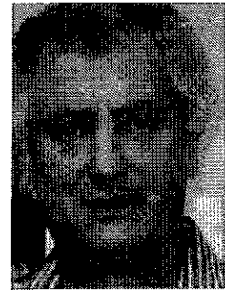
לרשותכם בכל עניין
ובתודה
אלי סתרי
יו"ר פורום מזון ומכולת בישראל.

סולארי 050-5263528

העסקים הקטנים אל מול העסקים הגדולים המגזר הקמעונאי: מכולות מול רשתות - להיות או לחדול

מאת: אלי סתני, יו"ר פורום מזון ומכולות

חנויות המכולות והמינימרקטים הינם בעלי אופי מקומי ושכונתי, בשונה מרשתות השיווק, שעיקר פעילותן הינה באזורים תעשייתיים ומרכזיים

מאפיינים של קניית במכולות בהשוואה לרשתות להלן מובאים מספר מאפיינים של הקניית במכולות בהשוואה לקניית ברשתות השיווק.

מאפיינים של הקניית במכולות בהשוואה לקניית ברשתות הגדולות		
נתון	מכולות	רשתות שיווק
סך הקנייה הממוצעת בש"ח	41.5	102.5
מספר פריטים ממוצע בקנייה	4.5	11.8
שיעור המכירות ביום שישי	24%	20%
שיעור המכירות בשעות הבוקר	25%	14%

לפי נתונים שמסר למרכז המחקר והמידע של הכנסת פורום מזון ומכולות, קיימות כיום בארץ כ-5,000 מכולות, סופרמרקטים ומינימרקטים, בכל רחבי הארץ. חנויות אלו משרתות את הישובים הקהילתיים, קיבוצים, מושבים וישובי הפריפריה, ואת מעוטי היכולת בערים הגדולות.

קיים הבדל בין מאפייני הרכישה של משפחות אמידות יחסית, לבין אלו של המשפחות מעוטות היכולת. משפחה דלת אמצעים נוהגת לערוך קניות תכופות בקרבת ביתה, בדרך כלל במכולת השכונתית, כאשר בכל קנייה נרכשים מעט מוצרים יחסית ולעיתים הרכישה נעשית בהקפה. לעומת זאת, משפחה אמידה עורכת קניות בתכיפות נמוכה יותר ובכל קנייה רוכשת סל מוצרים רחב. יש לציין, כי מכולות שכונתיות גובות לרוב מחירים גבוהים יותר (בעיקר בגין היעדר יתרונות לגודל ויתרונות למגוון מול הרשתות). כך, דווקא העניים ומעוטי היכולת, הרוכשים מוצרי צריכה בסיסיים, רוכשים מוצרים אלו במחירים גבוהים יותר.

מהנתונים בלוח, אנו למדים כי יום המכירה העיקרי של המכולות הוא יום שישי, שאחראי לכ-24% מהמכירות לעומת מכירות בשיעור של 20% ברשתות השיווק. מהנתונים עולה כי מדובר בעיקר בקניית השלמה המיועדות לסוף השבוע. בשאר ערצי המכירה היום החזק ביותר הוא יום חמישי.

עמדת פורום מזון ומכולות

כתוצאה ישירה של השפעת המיזוגים הגדולים וסדרת החלטות רגולציה שאושרו לאחרונה בענף המזון והמכולות בישראל, נוצר לדאבונו כשל שוק, שגרם לשחיקה משמעותית בכושר התחרות של המגזר הפרטי הלא מאורגן.

בעלי העסקים הקטנים והבינוניים, יחד עם כלל ציבור הצרכנים בענף המזון והמכולות בישראל, נענשים כלכלית זה יותר מעשור שנים ונאלצים להתנהל תוך מצוקת קיום קשה מול הענף הריכוזי והנשלט ביותר בעולם. העוסקים הפרטיים בענף נאלצים בעל כורחם להתמודד מול תנאי סחר מפלים ותשלום מחירים מופקעים, בהשוואה לאלו הניתנים למתחרים הגדולים השולטים בענף. הנפגעים הם הצרכנים ובמיוחד אלו מעוטי האמצעים, הגרים במקומות מבודדים ורחוקים יחסית, בקיבוצים, במושבים, בישובים קהילתיים, בישובים במגזר הערבי ובפריפריה, אשר נאלצים עד היום להסתפק ברכישת מוצרים במגוון דל יחסית ובתנאי סחר גרועים, במחירים מופקעים וכמעט ללא הטבות שיווק ומבצעי מכירות, לרווחת הצרכן במקום.

להתגברות התחרות בשנים האחרונות בין רשתות השיווק המאורגנות לבין הרשתות הפרטיות, קיימת השפעה על פלח המינימרקטים והמכולות השכונתיות, לרבות:

ירידה ברווחיות כתוצאה מכניסת חנויות דיסקאונט של הרשתות הגדולות אל מרכזי הערים, כגון מגה בעיר ושופרסל דיל. לפי הערכות של חברת דן אנד ברדסטריט, כ-20% מהמכולות שכונתיות עלולות להיסגר בתקופה הקרובה. חנויות אלו נשענות על לקוחות פרטיים המתגוררים בסביבה הקרובה.

ירידה במספר המכולות השכונתיות, תוך מגמה של חלקן להתרחב בכדי לפצות על היעדר יתרונות לגודל. לפי נתונים שפרסמה חברת סטורנקסט, מספר המכולות ירד בין השנים 2005 ל-2009 בשיעור של כ-5%.

אספקת הסחורה למכולות

התלות של בעלי המכולות בספקים גדולה. מבחינת ספקים, יכולת ההגעה לכל נקודת מכירה היא שיקול כלכלי. לספקים הגדולים, שפועלים גם בפיצוציות, יש יכולת לפרוק מעט מוצרים ולהגיע להרבה נקודות וזה מהווה יתרון תחרותי מול ספקים קטנים יחסית. על-כן, נתח הספקים הגדולים בפלח שוק המכולות גדל לאורך השנים, בעוד שבפלח הרשתות המאורגנות והפרטיות הוא דווקא ירד, בין השאר בגלל המותג הפרטי שהשיקו הרשתות.

משפחה דלת אמצעים נוהגת לערוך קניות תכופות בקרבת ביתה, בדרך כלל במכולת השכונתית, כאשר בכל קנייה נרכשים מעט מוצרים יחסית. לעומת זאת, משפחה אמידה עורכת קניות בתכיפות נמוכה יותר ובכל קנייה רוכשת סל מוצרים רחב

וחיסכון, המוזיל באופן ניכר את עלות המוצרים. במסגרת המיזם, יופעל מחסן לוגיסטי מרכזי לכלל העוסקים בענף, אשר יישלט תקשורתית בעזרת פורטל תפעולי מרכזי ברשת האינטרנט ותקשורת סלולארית.

הנתונים מלמדים, כי רמת הריכוזיות בשוק ספקי המזון בישראל וענף קמעונאות המזון גבוהה יחסית - מעט ספקים שולטים בשוק ומושוקים את מוצריהם באמצעות מעט צינורות שיווק. לשם השוואה, חלקה של רשת קמעונאות המזון הגדולה ביותר בארה"ב, וול-מארט, עומד על כ-11.3%.

לרמת הריכוזיות הגבוהה יחסית בענף עשויה להיות השפעה על רמת מחירים גבוהה יותר בהשוואה למחירים כאשר קיים שיווי משקל תחרותי, וכך להביא לפגיעה ברווחת הצרכן.

יש לציין כי מחזור הענף עומד על כ-32 מיליארד ש"ח, וכך רמת מחירים גבוהה בשיעור של 1% מביאה להפסד לצרכנים בשווי של כ-320 מיליון ש"ח.

חברת ניהול, כחברה לתועלת הציבור, תדאג ליישום הפתרון כמנגנון לפיצוי הולם ואפליה מתקנת על מחדלי העבר שנגרמו לרעת הצרכנים בישראל.

על משרד התמ"ת מוטלת חובת האחריות לעמוד ולאכוף, בעזרת יישום צו הרחבה תפעולי על הספקים הדומיננטיים בענף, לצורך תחרות הוגנת בין הרשתות הגדולות והעסקים הקטנים והבינוניים בענף, תוך מתן פתרון הולם לכלל העוסקים, העובדים והצרכנים בישראל.

פורום מזון ומכולות מציע להקים מרכז לוגיסטי ארצי על מנת ליצור שרשרת אספקה יעילה, נוחה וחסכונית, אשר ישרת את כלל המכולות ויצור יתרונות לגודל ברכישת המוצרים ובלוגיסטיקה בדומה לקיים כבר ברשתות הגדולות, המודל מופעל בהצלחה בבריטניה, גרמניה וארה"ב. הפתרון המוצע על-ידי הפורום הוא שיפור היכולת התחרותית של המכולות, בתחרות מול רשתות השיווק הגדולות.

בעלי העסקים הקטנים והבינוניים יחד עם כלל ציבור הצרכנים בענף המזון והמכולות בישראל נענשים כלכלית זה יותר מעשור שנים ונאלצים להתנהל תוך סצוקת קיום קשה מול הענף הריכוזי והנשלט ביותר בעולם

קריסתם העסקית בעבר ובהווה של אלפי עסקים קטנים ובינוניים, שחלקם שרדו בקושי רב עד כה, גרמה ועדיין גורמת לנזקים מצטברים וכבדים.

גם יישום צו ההרחבה המוצדק חברתית, להסכם הקיבוצי להעסקת עובדים בענף המזון, אשר נכפה על הענף בחטף ובחפזון וללא הקפדה ראויה על שמירת האיזונים והבלמים הנחוצים להצלחת תפעולו, יוביל לגזירה נוספת על הציבור ולהתייקרות משמעותית של סל ענף המזון והמכולות.

הדבר יוביל להיחלשות משמעותית נוספת בכושר התחרות הקיים היום בענף. בנוסף קיים כמוכרן החשש הכבד לפיטורי עובדים המועסקים ברשתות הפרטיות והמוצרפים לרווחתם להסכם הקיבוצי בצו ההרחבה להעסקת עובדים בענף.

הצעת פורום מזון ומכולות

פורום מזון ומכולות מציע להקים מרכז לוגיסטי ארצי, על מנת ליצור שרשרת אספקה יעילה, נוחה וחסכונית, אשר ישרת את כלל המכולות ויצור יתרונות לגודל ברכישת המוצרים ובלוגיסטיקה, בדומה לקיים כבר ברשתות הגדולות, המודל מופעל בהצלחה בבריטניה, גרמניה וארה"ב. הפתרון המוצע על-ידי הפורום הוא שיפור היכולת התחרותית של המכולות, בתחרות מול רשתות השיווק הגדולות.

המיזם שואף בעיקרו ליצירת שרשרת אספקה מקבילה ואלטרנטיבית, המבוססת על איחוד משלוחים כמודל יעילות

העסקים הקטנים אל מול העסקים הגדולים

מתוך כתבה על 20 התמונות שיעלמו מנוף חייו בקרוב - מוסף 7 ימים ידיעות אחרונות, 21.5.10 | צלם: יריב כץ

הנעלמים

המכולת השכונתית
 בוק תופת ב-1962 על ידי ששת מלוח ומנהלת כיום על ידי בנו אבי, "מפיל אבן אנו שר, אמר אבי, "הקיסה השנייה תיפתר לפני עשרים שלשים שנה אז התחילת לא חיית חזירה. היום העסקים הקטנים ממלוגט את הקרטלים הנודלים והמפוס לא עבר שמונים סאה, כי אבי מינס ששרר אין לי ויהי, משלמים דמי כמות או בצקים ושלול רשומה כסר פעם, אני גם חזירה בשכונת שסוגרי בין שתיים לארבע", בעדון של רשתות ענק עירונית, זה רק עניין של זמן עד שגם המכולות השכונתיות התמונות ייעלמו מנוף הארבע הישראלית. תמונות: אבי מסייג שליח אבי - גם המכולות ייעלמו של צור אבנר ברוחם אני חיים לחיוב את העסקים הקטנים והם זה מטקל חזירי

"עזרת אחים"

www.makolot.co.il

מזון ומכולת

פורום קמעונאים לענף המזון והמכולת בישראל

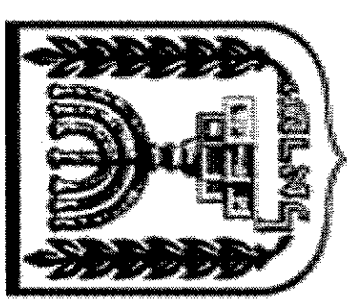
מאמרים התומכים

ביוזמת הרפורמה

- "אם לא נעשה מעשה, נמצא עצמנו נציגים של עולם הולך ונעלם"
01/09/2005, נעמה שפירא
- דו"ח: 65 אלף עסקים בישראל בסכנת סגירה
- ספקים בחקירה נגד שופרסל: "הספקים הקטנים מפחדים אפילו להתלונן"
- המכולת קונה בסופר
- בעקבות המיתון: גידול בקניית מותגים פרטיים ברשתות השיווק
- למ"ס: העניים מוציאים על מזון כמחצית מהכסת
- המהלך של "מגה בעיר" מניב פרי: רבוע כחול מתחזקת על חשבון הרשתות הפרטיות והמינימרקטים
- שופרסל שוב נלחמת בספקים
- רשתות המזון עושקות את הצרכן

ההסכם הקיבוצי

<http://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000520596&fromMador=821&fromErechMusafHP>

סקר דעת קהל בנושא

ביטחון תזונתי במערכת החינוך

**כנס השדולה לביטחון תזונתי
בראשות ח"כ רוחמה אברהם בלילא
א' אדר ב' תשע"א, 7.3.2011**

ד"ר שירלי אברמי

מרכז המחקר והמידע, הכנסת

הביצוע: מאגר מוחות – מכון מחקר וייעוץ בינתחומי

המועד: מאי 2010

השיטה: סקר טלפוני באמצעות ריאיון מובנה בקרב מדגם של 506 משיביים המייצגים את האוכלוסייה הבוגרת בארץ

ארוחה יומית חמה לתלמידים – יתרונות:

○ 25% תרומה לשוויון בין תלמידים בעלי

יכולת לתלמידים חסרי יכולת.

○ 20% סיוע לתלמידים עניים

○ 20% הקלה על הורים עובדים

○ 19% שמירה על תפריט מאוזן ומניעת

השמנה

○ 16% שיפור רמת ההישגים בלימודים.

האם יש כאלו שאין להם אוכל?

91% מבעלי הדעה מעריכים שבישראל יש כיום משפחות שאין להן מספיק אוכל בגלל מצוקה כלכלית.

מה גודל אוכלוסיית המצוקה הזו?

- 29% מהם מעריכים שגודל אוכלוסיית המצוקה הזו הוא בין 11% ל-25%
- 20% מהם מעריכים שגודל אוכלוסיית המצוקה הזו הוא בין 25% ל-50%

פתרונות אפשריים לסיוע למשפחות הסובלות ממחסור במזון ובתזונה

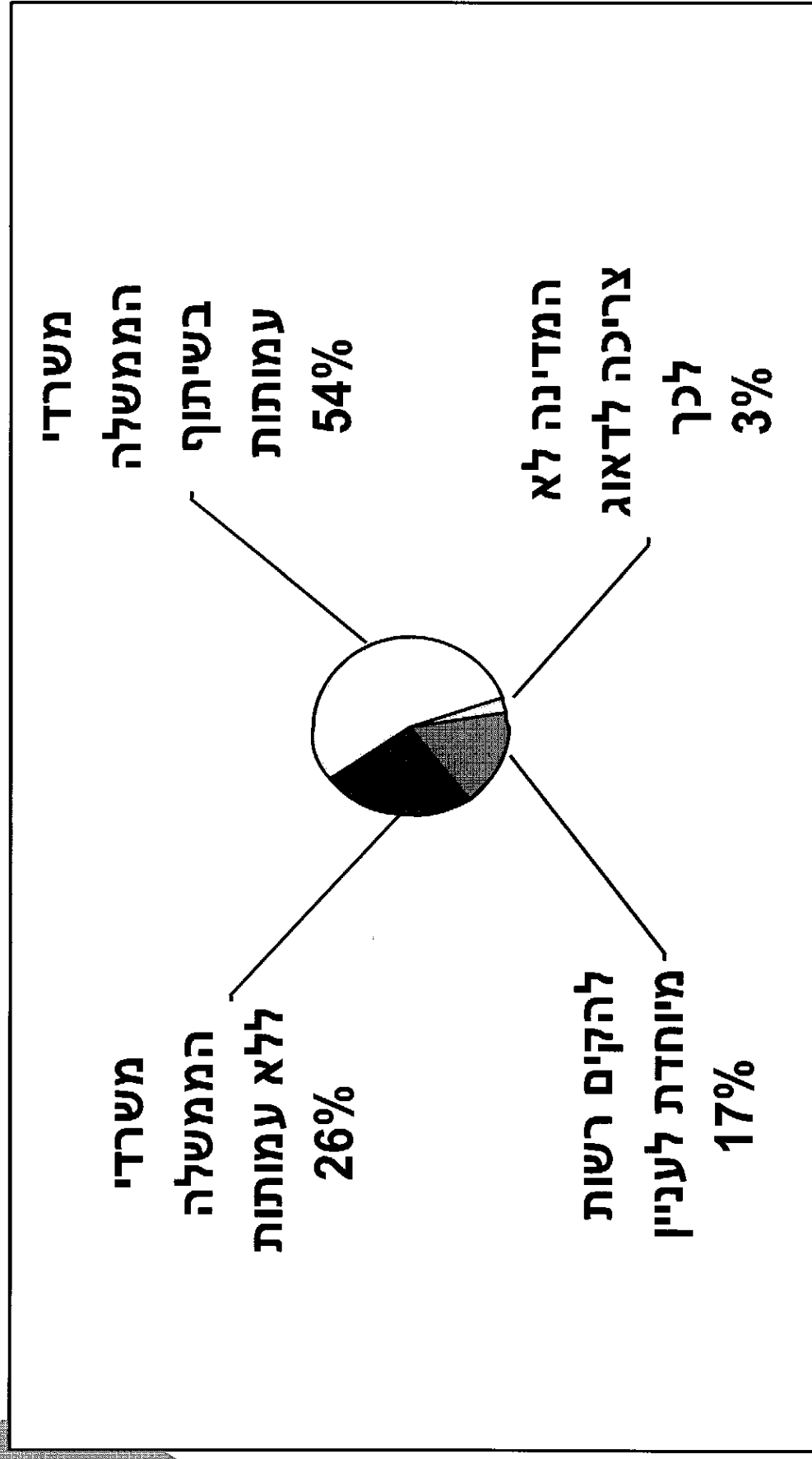
88% מבעלי הדעה – שילוב האוכלוסייה הנזקקת בשוק
העבודה

88% מבעלי הדעה – מתן ארוחות לקשישים בביתם

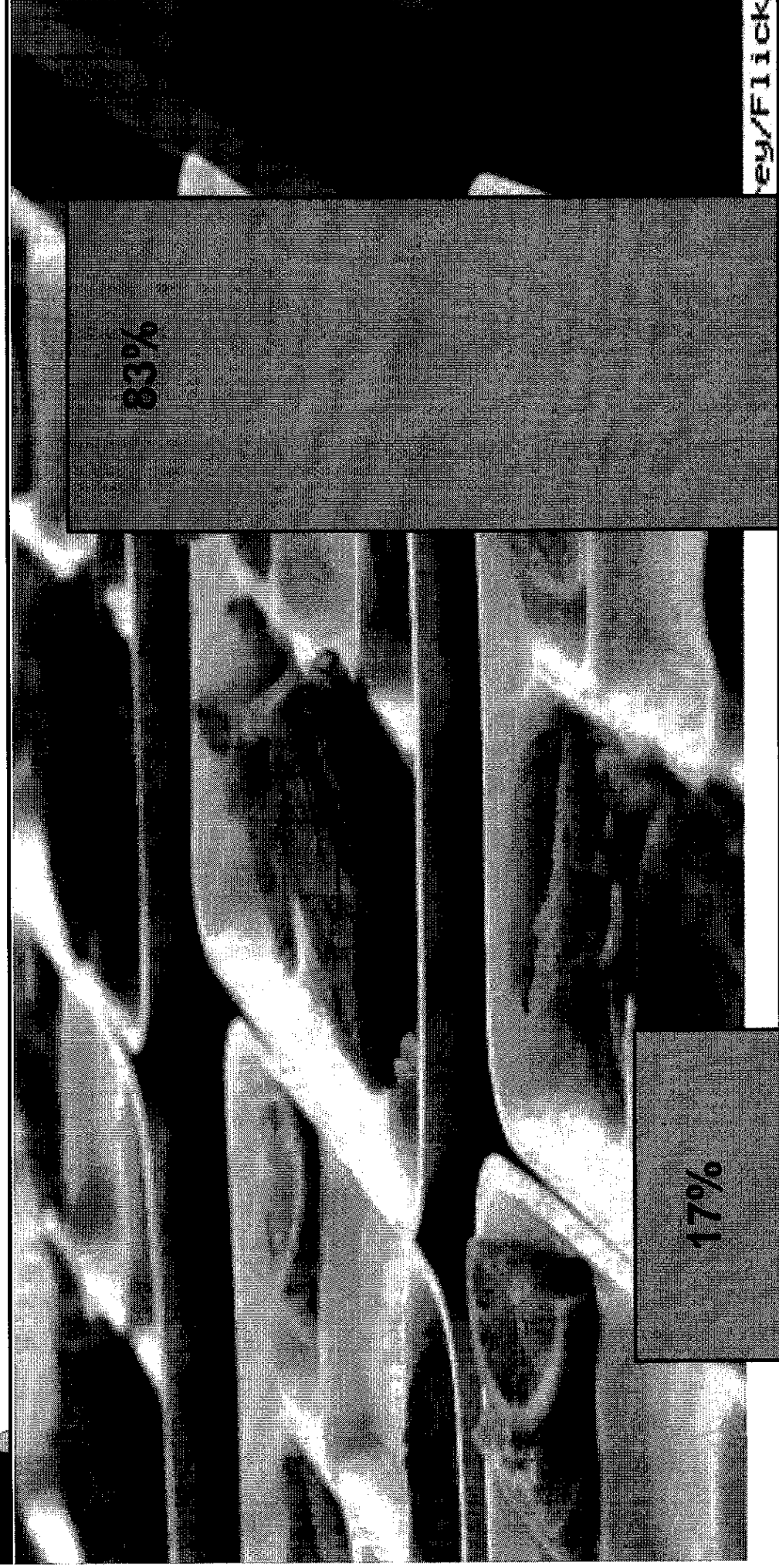
86% מבעלי הדעה – הגדלת תשלומים וקצבאות לנזקקים

82% מבעלי הדעה – הספקת ארוחות יומיות בבתי הספר

מי צריך לדאוג לאוכלוסייה הזו?

האם מערכת החינוך צריכה לספק ארוחה יומית חמה לתלמידים?

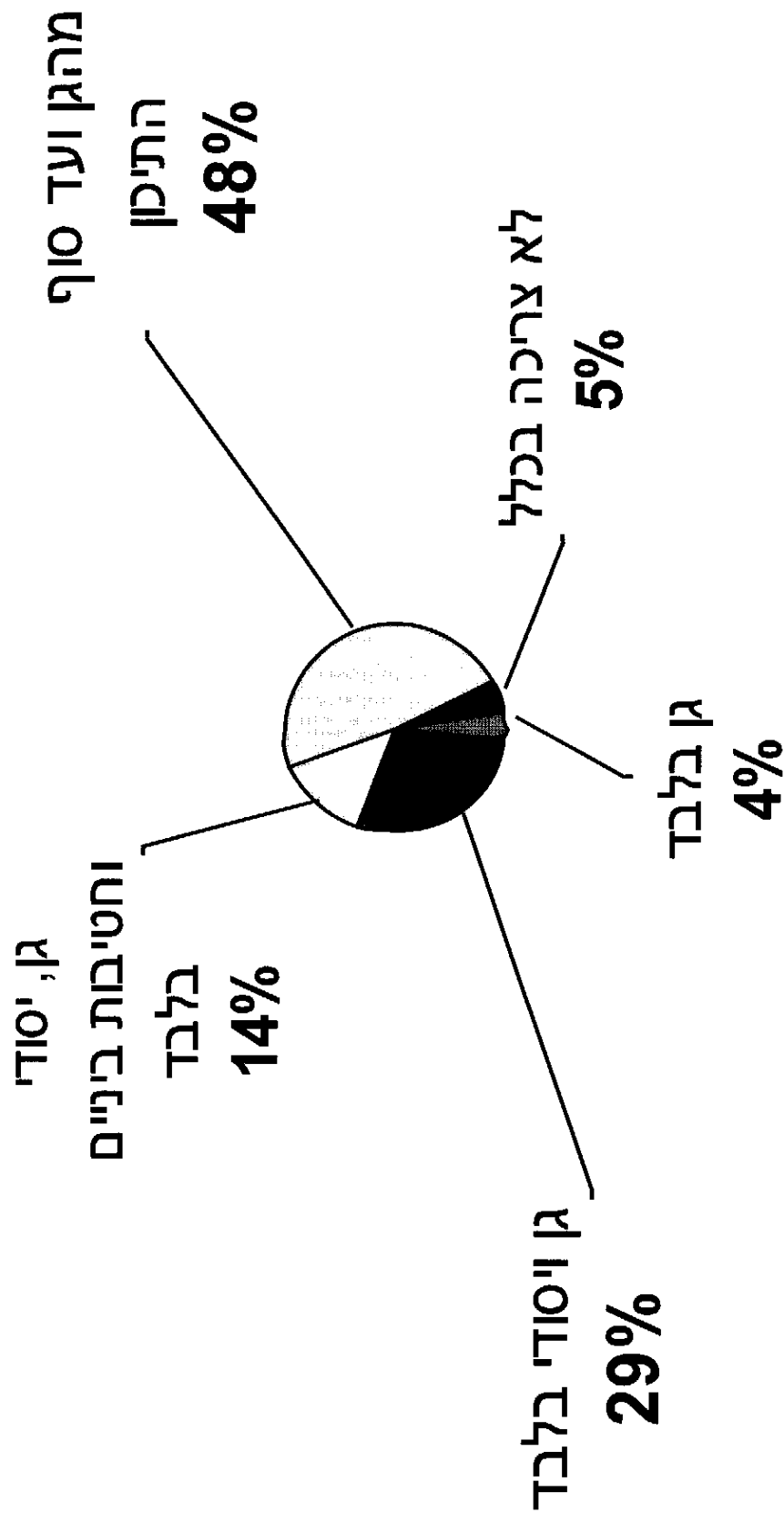

לא צריכה

צריכה

למי מערכת החינוך צריכה לספק ארוחה

יומית חמה?

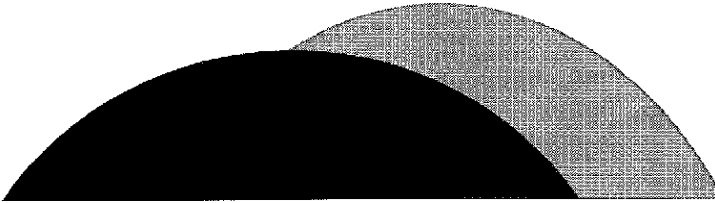

האם לספק ארוחה יומית חמה לכל ילד או רק לילדי משפחות מצוקה?

○ סבורים שיש לספק ארוחה יומית לכל ילד וילדה

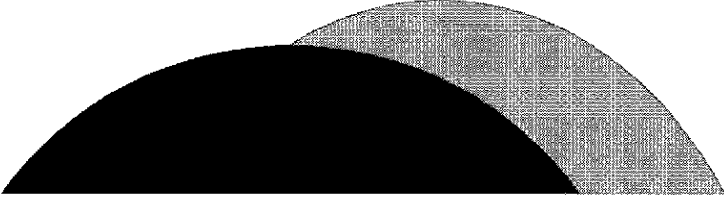
○ 23% סבורים שיש לספק ארוחה יומית רק לילדי משפחות מצוקה

○ 3% סבורים שאין לספק ארוחה יומית חמה כלל.

תמיכה במתן ארוחת בבתי ספר על ידי מערכת החינוך.

- לא נמצאו הבדלים בשיעור התמיכה בין מי שיש לו ילדים במערכת החינוך למי שאין לו ילדים במערכת החינוך.
- נמצאו הבדלים בשיעורי התמיכה בחלוקה לפי מדד ההכנסה. שיעור הסבורים שיש לספק ארוחה יומית לילדים בקרב בעלי ההכנסה הממוצעת הוא 82% שיעור זה יורד ל-66% בקרב בעלי ההכנסה הגבוהה.

**האם תוסיף 500-700 ש"ח למערכת החינוך
לשנה עבור ארוחה יומית חמה לכל ילד?**

בקרוב אלו שיש להם ילדים במערכת החינוך:

- 65% מבעלי הדעה – מוכנים
- 35% מבעלי הדעה – לא מוכנים

